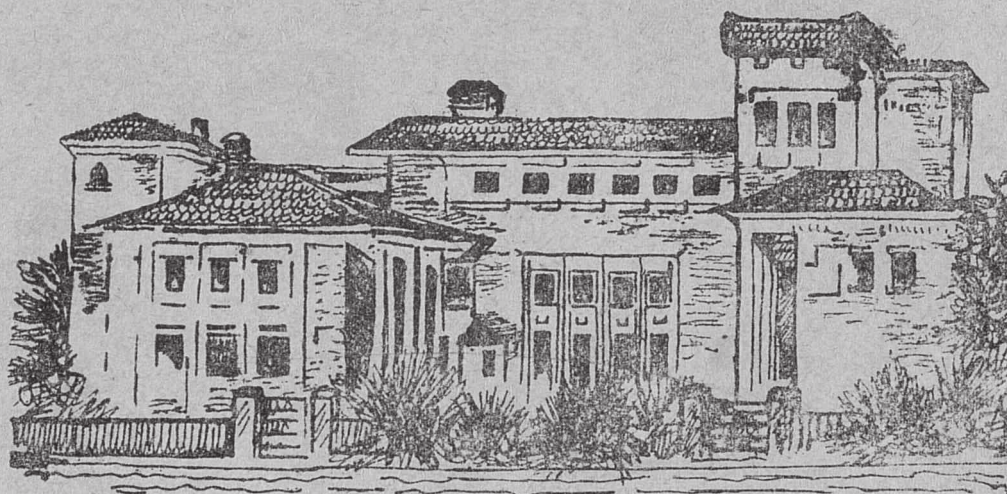

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

REVISTA ISTORICĂ

fondator N. Iorga

Serie nouă, tomul 2, 1991

11–12

Noiembrie – Decembrie

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

www.dacoromanica.ro

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE ISTORIE „N. IORGA”

COLEGIUL DE REDACȚIE

ȘERBAN PAPACOSTEA (*redactor șef*), PAUL CERNOVODEANU,
VIRGIL CIOCÎLTAN, FLORIN CONSTANTINIU, EUGEN DE-
NIZE, MIHAI OPRÎȚESCU, GEORGETA PENELEA FILITTI,
NAGY PIENARU, APOSTOL STAN, ION STANCIU,
ANATOL ȚĂRANU

„REVISTA ISTORICĂ” apare de 6 ori pe an în numere duble.
În țară abonamentele se primesc la oficiile poștale și difuzori de
presă prin întreprinderi și instituții. Prețul unui abonament este
de 180 lei.

Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ROMPRES-
FILATELIA. Departamentul Export-Import, presă P. O. Box
12 – 201. Telex 10 376 prsf r – București, Calea Griviței nr.
64 – 66.

REDACȚIA

ION STANCIU (*redactor șef adjunct*)
MIHAI OPRÎȚESCU
NAGY PIENARU

Manuscrisele, cărțile și revistele pentru
schimb precum și orice corespondență se
vor trimite pe adresa redacției revistei
„REVISTA ISTORICĂ”.

Adresa Redacției
B-dul Aviatorilor nr. 1
71247 – București, tel. 50.72.41.

www.dacoromanica.ro

REVISTA ISTORICĂ

SERIE NOUĂ

TOM II, NR. 11–12

Noiembrie – Decembrie 1991

S U M A R

PRACTICĂ ȘI TEORIE ÎN ISTORIE

- RADU MANOLESCU, Teorie, metodologie și terminologie în istorie (cu referire la medievalistică) 615
PAUL CERNOVODEANU, Nicolae Iorga și istoria românilor „prin cei mici” 625
ANDREI PIPPIDI, Reformă sau declin. A doua perioadă a studiilor sud-est europene în România 641

STRUCTURI NOBILIARE ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ

- IOLANDA ȚIGHILIU, Boierimea din Țara Românească (secolele XIV–XVII) : componentă și evoluție structurală 651
IOAN-AUREL POP, Privilegiile obținute de români în epoca domniei lui Matia Corvinul 667

★

- ȘTEFAN ANDREESCU, „Sultanul Jahja” și Radu vodă Mihnea : un episod din istoria Mării Negre în veacul XVII 679

SURSE INEDITE

- O scrisoare inedită a lui Ion C. Brătianu din august 1862 (*Grigore Chiriță*) 701

OPINII

- Pe marginea unui volum de documente privind domnia lui Al. I. Cuza (*Sever Catalan și Valeriu Stan*). 703

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

- Simpozion național : 50 de ani de la intrarea României în cel de-al doilea război mondial (*Mihai Oprișescu*) ; Pactul Molotov-Ribbentrop și Basarabia. Note asupra Con-

„Revista istorică”, tom II, nr.11–12, p. 611–734, 1991

www.dacoromanica.ro

ferienței internaționale de la Chișinău (<i>Apostol Stan</i>) ; Al XI-lea Simpozion național de istorie și retrologie agrară a României (<i>P. I. Panait, C. Mocanu</i>) ; Călătorie de documentare în Marea Britanie (<i>Beatrice Marinescu și Valeriu Stan</i>) ; † Maria Holban, 1901—1991 (<i>Andrei Pippidi</i>)	707
---	-----

RECENZII

VLAD GEORGESCU, <i>Politică și istorie. Cazul comuniștilor români 1944—1977</i> (Colecția „Clio fără mască”), Ion Dumitru-Verlag, München, 1981, 160 p. (<i>Nicolae Marinică</i>)	715
ERIK FÜGEDI, <i>Castle and society in medieval Hungary (1000—1437)</i> , Akadémiai Kiadó, Budapest (Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae, 187), 1986, 162 p. (<i>Viorel Achim</i>)	717
FABIENNE REBOUL-SCHERRER, <i>La vie quotidienne des premiers instituteurs 1833—1882</i> , Préface de Mona Ozouf, Hachette, Paris, 1989, 312 p. (<i>Mirela Luminița Murgescu</i>)	718
* * * <i>Turquie, Moyen-Orient, Communauté Européenne. Actes du Colloque de Chantilly 15—17 septembre 1987</i> . Édités par Jacques Thobie et Salgur Kancal, L'Harmattan, Paris, 1989, 396 p. (<i>Marian Stroia</i>)	720
BULETIN BIBLIOGRAFIC	723

REVISTA ISTORICĂ

NOUVELLE SÉRIE
TOME II, N°s 11–12
Novembre – Décembre 1991

S O M M A I R E

PRATIQUE ET THÉORIE DE L'HISTOIRE

- RADU MANOLESCU, Théorie, méthodologie et terminologie de l'histoire (L'exemple de l'étude du Moyen Âge) 615
PAUL CERNOVODEANU, Nicolae Iorga et l'histoire des Roumains „par les humbles” . 625
ANDREI PIPPIDI, Réforme ou déclin. La deuxième période des études sud-est européennes en Roumanie 641

STRUCTURES NOBILIAIRES DANS LA SOCIÉTÉ ROUMAINE

- IOLANDA ȚIGHILIU, Les boyards de Valachie (XIVe–XVIIe siècles) : composition et évolution structurelle 651
IOAN AUREL POP, Les privilèges obtenus par les Roumains pendant le règne de Mathias Corvin 667

★

- ȘTEFAN ANDREESCU, „Le sultan Jahja” et le prince Radu Mihnea : un épisode de l'histoire de la mer Noire au VIIe siècle 679

SURCES INÉDITES

- Une lettre inédite de Ion C. Brătianu d'août 1862 (*Grigore Chiriță*) 701

OPINIONS

- En marge d'un volum de documents sur le règne d'Alexandre I. Cuza (*Sever Catalan et Valeriu Stan*) 703

„Revista Istorică”, tom II, nr. 11–12, p 611–734, 1991

www.dacoromanica.ro

LA VIE SCIENTIFIQUE

- Le symposium national : 50 ans depuis l'entrée de la Roumanie dans la deuxième guerre mondiale (*Mihai Oprifescu*) ; Le Pacte Molotov-Ribbentrop et la Bessarabie. Notes sur la Conférence internationale de Chişinău (*Apostol Stan*) ; Le XIe Symposium national d'histoire et rétrologie agraires de la Roumanie (*P. I. Panait, C. Mocanu*) ; Voyage de documentation en Grande Bretagne (*Beatrice Marinescu et Valeriu Stan*) ; † Maria Holban, 1901—1991 (*Andrei Pippidi*) 707

COMPTES RENDUS

- VLAD GEORGESCU, *La politique et l'histoire. Le cas des communistes roumains 1944—1977* (Collection „Clio sans masque”), Ion Dumitru-Verlag, München, 1981, 160 p. (*Nicolae Marinică*) 715
- ERIK FÜGEDI, *Castle and society in medieval Hungary (1000—1437)*, Akadémiai Kiadó Budapest (Acta Historica Academiae Scientiarum Hungaricae, 187), 1986, 162 p. (*Viorel Achim*) 717
- FABIENNE REBOU-SCHERRER, *La vie quotidienne des premiers instituteurs 1833—1882*, Préface de Mona Ozouf, Hachette, Paris, 1989, 312 p. (*Mirela Luminifa Murgescu*) 718
- * * * *Turquie, Moyen-Orient, Communauté Européenne. Actes du Colloque de Chantilly 15—17 septembre 1987*. Édités par Jacques Thobie et Salgur Kancal, l'Harmattan, Paris, 1989, 396 p. (*Marian Stroia*) 720
- BULLETIN BIBLIOGRAPHIQUE 723